

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ, АДМІНІСТРУВАННЯ І ПРАВА
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ І ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТА ОБЛІКУ: НАУКОВІ ГОРИЗОНТИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

27 БЕРЕЗНЯ 2025 РОКУ

ДРОГОБИЧ - 2025

Сучасні тенденції розвитку економіки та обліку: наукові горизонти. Всеукраїнська науково-практична конференція 27 березня 2025 року: Збірник тез доповідей. – Дрогобич: ДВНЗ «ДонНТУ», 2025. – 245с.

До збірника ввійшли матеріали і тези доповідей, в яких висвітлено актуальні питання розвитку економіки, суб'єктів господарювання, обліку, менеджменту, аудиту і оподаткування. Збірник призначено для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, підприємців і всіх, кого цікавлять сучасні проблеми розвитку економіки України.

Рекомендовано до видання рішенням вченої ради ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» (протокол № 4 від 24 квітня 2025р.)

Організаційний комітет:

Попова О.Ю. – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Хобта В.М. - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Лизунова О.М. - доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління і фінансово-економічної безпеки ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Лисенко С.М. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Програмний комітет:

Амельницька О.В. - к.е.н, доцент, зав. каф. інноватики та управління Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту, Приазовський державний технічний університет

Біловодська О.А. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу і бізнес-адміністрування, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Захарова О.В. - д.е.н., професор, професор кафедри економіки та управління Черкаського державного технологічного університету

Коверга С. В. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління та адміністрування ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», м.Дніпро

Укладачі:

Лизунова О., - доктор економічних наук, професор, професор кафедри управління і фінансово- економічної безпеки ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Лисенко С.М. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори,

підходи та інструменти	85
Джабарова Д.А., Ляшок Н.Ю. Роль контролінгу в управлінні фінансовою діяльністю банківської установи	88
Ільїна М.В. Витрати на охорону довкілля та викиди в атмосферне повітря: регіональний аспект співвідношення	91
Левтерова Н.Д., Ляшок Н.Ю. BIG DATA в управлінні: можливості, виклики та перспективи розвитку	94
Літвінова Л. Р., Кулікова Є. О. Проблеми фінансового забезпечення малого підприємництва в Україні	97
Мельникова М.В. Про фінансову складову впровадження смарт-технологій в рамках виробничо-господарського комплексу	100
Романюк О. В. Аналіз сучасного стану ринку України та основні фактори, що впливають на його стійкість	103
Чиж В.С., Ляшок Н. Ю. Мистецтво контролю: приховані принципи управління	107
Чиж В.С., Мізіна О. В. Концепція екологічного менеджменту: необхідність та перспективи впровадження	110

СЕКЦІЯ 4

ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Бовкун М.Е., Ляшок Н.Ю. Гнучкі стратегії управління ризиками в умовах нестабільності	114
Глебська І.В. Мовні засоби вираження модальності в англійській та українській мовах в сучасних економічних умовах	117
Деревянко Б.В. Нормопроекування в Україні з урахуванням імплементації керівних принципів ООН з питань бізнесу та прав людини: передумова до євроінтеграції та розвитку національної економіки	121
Жук Н.Л., Бездушний Р.П. Сутність та види статистичних спостережень в економічній статистиці сільського господарства	125
Заславський С.Є. Проблеми впровадження гібридного формату роботи в умовах цифрової трансформації та воєнного конфлікту в Україні	129
Кравченко Є. С., Ляшок Н. Ю. Критерії оцінки збалансованого розвитку на рівні промислового підприємства	132
Луценко А.С., Лисенко С.М. Статистичний аналіз взаємозв'язку між демографічними показниками та економічним розвитком	135
Подлужна Н.О., Луценко А.С. Вплив технічних інновацій на економічний розвиток країни	139
Поначевна Т.Г., Мізіна О.В. Економічні виклики України та роль соціальної політики в умовах війни	142
Тишко О. Ю. Аналіз динаміки основних індикаторів цифровізації економіки України... ..	145
Хобта В.М., Левчук П.О. Інформаційні цифрові технології як рушій відновлення та розвитку суб'єктів господарювання в Україні	149
Хобта В.М., Севрюков В.В. Економічні фактори впливу на рівень продовольчої безпеки	152
Шкварук Д.Г., Дончак Д.Г. Пріоритети розвитку економіко-екологічного потенціалу АПК регіону в умовах сталого розвитку	156
Янковський В.А. Інституційна основа економічної безпеки національних інтересів України	159

СЕКЦІЯ 5

ПРИСКОРЕННЯ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Дроботя Я. А, Дорошенко О. О., Кравченко С. А. Можливості використання специфічних методів при управлінні економічними ризиками	163
Луценко А.С., Лизунова О. М. Гнучкість і адаптивність бізнес-моделей як умова швидкого розвитку підприємств	166

УДК 316.4

Поначевна Т.Г., здобувач освіти**Мізіна О.В.**, к. е. н., доцент*ДВНЗ «Донецький національний технічний
університет», м. Дрогобич*

ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ УКРАЇНИ ТА РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Війна в Україні стала серйозним викликом для економіки країни, спричинивши падіння ВВП, руйнування промислових об'єктів і критичної інфраструктури, а також значний відтік населення та капіталу. Блокада портів, обмежений експорт і руйнування виробничих потужностей негативно вплинули на економічний потенціал країни.

Однією з ключових сфер, яка потребує розвитку в умовах війни та післявоєнного відновлення, є соціальна економіка. Значна частина населення втратила роботу, житло та доступ до базових послуг, що вимагає розширення соціальних програм, створення нових робочих місць і підтримки малих підприємств. Інвестиції в освіту, охорону здоров'я та реабілітацію ветеранів є критично важливими для стабілізації суспільства та майбутнього економічного відновлення. Відтак, зміцнення соціальної сфери стане не лише викликом, а й можливістю для формування більш стійкої економічної моделі України.

Соціальна політика - напрям державного регулювання економіки і частина внутрішньої політики держави, спрямована на забезпечення оптимального розвитку соціальної сфери, задоволення потреб та інтересів громадян, соціальних груп, територіальних громад, а також підвищення добробуту суспільства в цілому [1].

Для дослідження теми використовувались роботи українських вчених, які аналізували актуальні питання соціального захисту населення України під час воєнного стану та визначили засади подальшого розвитку соціальної політики.

Соціальна політика – важливий елемент захисту населення, що набуває особливої значущості в умовах воєнного стану, спричиненого агресією РФ з 24 лютого 2022 року, оскільки проблеми соціальних послуг, забезпечення, освіти, культури, праці, житла та громадського здоров'я стають особливо гострими [2].

Ефективна соціальна політика критично важлива для стабільності суспільства та національної безпеки. Зростає кількість громадян, які потребують підтримки держави - від соцдопомоги до медичних послуг і житла. Це вимагає розширення механізмів захисту, доступу до програм підтримки та міжнародної координації. Комплексний підхід забезпечить соціальну стійкість у воєнний час. Верховна Рада в тісній співпраці з Урядом України докладает чимало зусиль щодо вирішення цих проблем, реалізуючи ряд певних заходів:

1. Запроваджено державну програму релокації підприємств і працевлаштування ВПО, яка включає підбір приміщень для виробництва, перевезення персоналу, допомогу в розселенні та доборі працівників. Для забезпечення комунікації створено цифрову платформу «Прозоро. Продажі».

2. Ухвалено порядок компенсації витрат роботодавцям на оплату праці працевлаштованих ВПО за рахунок Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування. Визначено умови та механізм виплати.

3. Прийнято закон, який спрощує оформлення статусу безробітного для ВПО та осіб з територій бойових дій, навіть за відсутності документів.

4. Розвиваються програми підтримки ВПО та адаптації соцдопомоги. Продовжено строки виплат державної допомоги. Удосконалено механізми компенсації на проживання ВПО, підвищено пенсії військовослужбовцям, учасникам бойових дій, особам з інвалідністю через війну та сім'ям загиблих.

5. Затверджено порядок надання гуманітарної допомоги.

6. Створено Міжвідомчу робочу групу для доставки продовольства та засобів гігієни в зони бойових дій. Завдання групи — відновлення логістичних ланцюгів, координація дій та пошук безпечних шляхів доставки.

7. Забезпечено нарахування пенсій, виплати на лікування та підтримку. Спрощено перетин кордону для лікування осіб із сил оборони.

Війна в Україні значно погіршила і без того складний соціально-економічний стан, загостривши соціальні проблеми та зробивши ще більш вразливими слабкі верстви населення. Державна політика спрямована на їх підтримку через розширення програм соціальної допомоги [3].

Серйозною перешкодою залишається дефіцит фінансів, обмеження бюджетних ресурсів та залежність від міжнародної допомоги. Водночас корупційні ризики та нерівномірність доступу до допомоги погіршують ситуацію, знижуючи ефективність розподілу наявних ресурсів.

Вдосконалення соціальної політики має базуватися на довгостроковій стратегії, що враховує не лише подолання наслідків війни, а й створення умов для сталого розвитку. Інтеграція ВПО, реабілітація ветеранів, відновлення соціальної інфраструктури та рівні можливості для всіх громадян сприятимуть зміцненню суспільної єдності. Це завдання потребує комплексного підходу та активної участі держави, міжнародних партнерів, громадянського суспільства й бізнесу [4].

Список використаних джерел:

1. Соціальна політика. Фармацевтична енциклопедія. URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/7581/socialna-politika>
2. Павлова О. Особливості соціальної політики в умовах воєнного стану в Україні. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2023. Т. 26, № 6. С. 122–126. URL: <https://doi.org/10.15421/1723139>
3. Іванов А. В. Соціальна і гуманітарна політика в Україні в умовах війни. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2023. Т. 34 (73) № 2. С. 61–65. URL: https://pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/2_2023/10.pdf
4. Беньковський С. Ю., Зелений В. І. Соціально-правові засади стратегії розвитку держави в умовах повномасштабної агресії РФ проти України. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2024. №1. С. 200–205.

Наукове видання

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТА ОБЛІКУ: НАУКОВІ
ГОРИЗОНТИ»

Збірник тез доповідей

Всеукраїнської науково-практичної конференції 27 березня 2025 року

Відповідальність за зміст та достовірність інформації, поданої у збірнику тез
доповідей, несуть автори

Під заг. ред. д.е.н., професора, завідувачки кафедри управління і фінансово-
економічної безпеки ДВНЗ «ДонНТУ» О.Ю. Попової

Укладачі: Олена Лизунова, Світлана Лисенко

Комп'ютерна верстка: Олена Лизунова, Світлана Лисенко

Дизайн обкладинки: Світлана Лисенко

Гарнітура Times New Roman. Електронне видання.
Україна, Львівська область, м.Дрогобич